

[Undervisningsministeren.]

cerede. Endvidere må der åbnes adgang for forældre til under visse betingelser at forlange optagelsesprøve afholdt, når deres børn er erklæret for ukvalificerede til optagelse og forældrene anser denne bestemmelse for uretfærdig.

Opfylder en elev ikke de fastsatte betingelser om forudgående undervisning, eller ønsker han eller hun optagelse på et senere tidspunkt end begyndelsen af 1. gymnasieklasse, må han eller hun bestå en prøve, der godtgør, at vedkommende står på højde med de øvrige elever i klassen.

Optagelse og undervisning i gymnasieskolernes realafdeling sker på samme måde som i folkeskolens realafdeling, ligesom realeksamen selvfølgelig afholdes efter de samme regler som her.

Efter det fremsatte lovforslag kommer eleverne altså ind på gymnasieskolerne 1 år senere end efter de nugældende regler, idet de skal undervises samlet i folkeskolen i de 6 første skoleår mod nu i de første 5 skoleår. Til gengæld kommer eleverne op i gymnasieafdelingen 1 år tidligere end efter den nuværende ordning, og det er min tanke, at en udvidelse af gymnasieundervisningen vil give større muligheder for en virkelig fordybelse i de emner, der gennemgås i gymnasiet, til styrkelse af studentereksamens værdi som grundlag for elevernes videreuddannelse på universitetet og de andre højere læreanstalter.

Jeg er klar over, at man fra venstres side ikke er indforstået med forslaget om et 4-årigt gymnasium, men ønsker gymnasiet bibeholdt som 3-årigt. Det er imidlertid min faste overbevisning, at det vil betyde et afgørende plus for denne betydningsfulde afdeling af skolen, at den bliver 4-årig, og jeg betoner som et alvorligt ønske, at forslaget herom opretholdes.

Til slut dette. Forud for hele skoledebatten i 1953 opstillede jeg som mål for en demokratisk skolepolitik, at der inden for en fælles ramme gives den størst mulige frihed til udvikling af undervisningsformer og skoletyper, at landsbyskole og købstadsskole sættes i stand til at give børnene samme udviklingsmuligheder, at der bliver lige start for lige evner uden hensyn til fødested eller forældres stilling, at der overalt tilstræbes det bedst mulige samarbejde

mellem skole og hjem, mellem lærere og forældre, og at der skabes en organisk forbindelse mellem folkeskolen og de efterfølgende ungdomsskoler.

Denne målsætning er fastholdt i disse forslag. Sammenfattende kan jeg sige, at den nu foreslåede ordning vil betyde en skolemæssig ligestilling af land og by. Eksamensspresset på folkeskolen vil i væsentlig grad forsvinde, og der vil gives den stedlige skolekreds et friere initiativ. Det skulle nødigt kunne siges om skolen, at den fremmede vandringer fra land til by, og den foreslåede ordning vil medvirke til stabilere forhold. Skolen vil i højere grad blive en samlande skole, en rammeordning med rige pædagogiske muligheder.

Man kan, stillet over for en sådan tolerant rammeordning, vælge to forskellige udgangspunkter. Man kan enten være tilfreds med, at ens egen anskuelse kan få råderum og frihed, eller man kan foretrække at være utilfreds og fortrinsvis kritisere den tilladte skoletype, der står ens ideal fjernest. Der vil altid inden for en rummelig rammeordning være et eller andet at kritisere.

Det er mit håb, at en positiv indstilling må være rådende. Jeg har fra første færd ønsket at være formidleren og forhandleren og har gang efter gang betonet, at det er et upolitisk forslag, vi arbejder med. Det har været meget svært at holde partipolitikken på afstand, og på det sidste har den her og dér fejret triumfer på saglighedens bekostning. Det er vanskeligt at skabe samling om én løsning af skolens problem; vi er alle engagerede både med hoved og hjerte, og nogle har mest af det sidste. Alligevel vil jeg håbe, at vi kan enes.

På det økonomiske område kan det hælde, at et flertal skyder et mindretal til side. På det kulturelle område kan det vanskelige ske. Når en meget stor gruppe af danske hjem ønsker en anden og friere skoleordning, er det ikke tilrådeligt at modsætte sig det. Hvis vi for alvor mener noget med begrebet åndelig frihed, må det kunne komme til anvendelse her.

Med disse ord anbefaler jeg lovforslagene til tingets velvillige behandling.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.